

Denna artikel är rätt vinklat, men likaväl en upplevelse som visar hur fel det mesta är idag när det gäller järnväg.

Tuff tågresa genom Europa

Frilansjournalisten Evelyn Pesikan hittar en hel del som inte går som på räls

Publicerad: 28 januari 2010, 11.06

Tågresenären har nu samma rättigheter som den som tar flyget. Tyvärr har den som färdas genom Europa på räls mycket att klaga på.

Det kanske är dags att modifiera vissa uttryck i svenska språket, exempelvis "att gå som på räls". När det gäller tåg till kontinenten var det nämligen ett bra tag sedan de gick just så. En tågresa mellan Stockholm och Paris kostar idag tre, fyra gånger mer än en flygbiljett, tar cirka tio gånger längre tid och kräver tre byten.

Den som frivilligt väljer tåget framför flyget måste alltså antingen vara sjukt flygrädd, miljöfundamentalist eller bara en allmän självplågare med gott om tid. God ekonomi, bra fysik och ett änglalikt tålmod är andra bra egenskaper för internationella tågresenärer. Långa tågresor har en tendens att bjuda på oväntade, och tyvärr sällan behagliga, överraskningar och utmaningar.

Den första utmaningen består i att köpa en biljett, vilket inte är det lättaste eftersom det ännu inte finns något gemensamt europeiskt internetbaserat biljettsystem – 52 år efter EU:s grundande.

Efter fyra fruktlösa samtal till SJ:s utlandsavdelning, där den ene säljaren efter den andre bara mystiskt försvinner från linjen, förbarmar sig en proffsig säljare som efter mycket pusslande lyckas räkna ut att det blir billigast att köpa ett Interrail-kort i första klass för 3 695 kronor. Platsbiljetter tillkommer till en kostnad av 1 730 kronor.

De tråkiga överraskningarna börjar alltså redan innan själva resan startar. 5 425 kronor plus resan mellan Stockholm och Köpenhamn ger ett biljettpris på 6 700 kronor. Hur många gånger kan man flyga till Paris för den summan undrar man – inte. Bättre att tänka på att man ju värnar miljön.

Den andra överraskningen inträffar på Stockholms Central där SJ bara några minuter före avgång informerar om en spårändring à la Jaques Tatis film Semestersabotören, där ett otydligt mumlande i högtalarna dirigerar en totalt förvirrad resenärflock upp och ned mellan olika perronger. Mycket roligt. På film.

Den tredje överraskningen är att det inte finns någon säker plats för stora resväskor på tåget. Kanske räknar tågkonstruktörer inte längre med att folk ska färdas långt, kanske tror de att vi som redan är tillräckligt starka för att orka resa med tåg också är tyngdlyftare. Det blir till att parkera tunga resväskan i gången.

Ingen erbjuder sig att lyfta upp den till hatthyllan. Vilket är för övrigt vanligast att bära på resa – hatt eller väska?

Sovvagnen som lämnar luggslitna centralstationen i Köpenhamn kl 18.43 är en oväntat positiv upplevelse. Ganska modern, ren och snygg (nåja), ett roligt tvättskåp med de gamla vanliga plomberade muggarna med tandborstvatten, handdukar och tvål. Allt fint inramat av den obligatoriska, allergipåskyndande heltäckningsmattan.

På detta tåg med det flotta namnet City Night Line finns det ingen radio, ingen tv, inget internet och ingen dusch, men Europas minsta toalett i korridoren. Komforten är ändå okej. Det gäller bara att låta bli att tänka på att detta minimala bås kostar lika mycket som ett rum på ett fyrstjärnigt hotell. Och hotellrum förflyttar sig ju inte.

När den unge sovvagnskonduktören kollar biljetten tar han samtidigt upp frukostbeställningen, vilket känns hoppfullt. Tillsammans med en kvällsmacka och ett glas vin börjar det faktiskt kännas riktigt trevligt och civiliserat att åka nattåg, trots att det *enligt tidtabellen* ska bli en kort natts sömn. Planerad ankomst i Köln är 06.14 och frukosten är beställd till 05.30.

Det dröjer dock inte länge förrän inte heller detta dyra minihotell förflyttar sig. Vid tre-fyra stannar tåget, står helt stilla i timmar och det går inte att se var vi är. Was ist los? undrar vi i våra små bås och stirrar surt ut på en oidentifierbar, urdeppig grå tysk plattform. Långt senare får vi veta att vi stått i Hannover i mer än tre timmar för att av obegriplig anledning invänta ett försenat tåg från Prag. Hej då till anslutningen till Paris, hej då till hela planeringen. Som sagt, det går knappast på räls.

Ingen personal syns till, högtalare är tydligen avskaffade så ingen information gives angående ny ankomsttid. När tåget äntligen rullar igång igen känns det iallafall betryggande – någon måste ju åtminstone finnas som kör tåget.

Så går det till sist att få vittring på konduktören, som är den ende på tåget som tycks ha fått sovmorgon. Nu är det inte längre en Tati-film. Mer som Fawltly Towers.

Frukosten, en liten ohälsosam orgie i plast och E-nummer, levereras sent omsider i en charmlös kartong av den yrvakne 20-åringen. Det har en gång funnits ett bord i kupén, så icke längre. Det blir en ganska ofestlig frukost på sängen.

Den tyske konduktören, som kanske gör sitt livs första tågresa, har ingen aning om var vi befinner oss eller hur långt det är kvar till Köln. Kanske några timmar? föreslår han med en kontinental axelryckning när han samlar ihop resterna av E-numren. Strax därefter råkar vi skymta kyrktornen på Kölnerdomen och förstår häpet att vi är framme.

En klart större överraskning för nybörjarkonduktören än för oss. Som luttrad tågresenär måste man vara rask i vändningarna och i kollektivt irriterat tillstånd beger vi oss till Reisezentrum där vi utan problem får en ny biljett på Thalys-tåget, nu med avgång kl 10.44 – tre timmar senare än planerat.

I den dyra platsbiljetten ingår en fin lunch. Och nu vänder det: Plötsligt känner vi oss som framtidens resenärer och har glömt alla vedermödor. Detta är tveklöst det bästa sättet att resa inom Europa enas vi om och glider elegant in på Paris Nord kl 14.35.

Inte bara miljövännere håller med. Många privata aktörer står beredda att hoppa på tåget när det europeiska nätet avregleras. Om några år kan lågpriståg bli en allvarlig konkurrent till lågprisflyg - men så långt har tåget inte nått än.

http://www.svd.se/resor/nyheter/tuff-tagresa-genom-europa_4165361.svd

Att anpassa sig till världen 2 system i en kontakt

